

Snel actie en perspectief nodig voor boer, bedrijf en inwoner

Inbreng Interprovinciaal Overleg
Debat 22 mei 2025 over verslag van Ministeriële
commissie Economie en Natuurherstel
16 mei 2025

Startpakket zorgt voor onvoldoende maatregelen

Om veel boeren, andere ondernemers maar bijvoorbeeld ook jongeren die graag een huis willen, perspectief te bieden, moet Nederland snel in actie komen. Zij kunnen nu geen kant op. Er is zicht op een compleet, financieel gedekt en juridisch verankerd maatregelenpakket nodig, dat voorziet in voldoende geborgde stikstofmaatregelen en natuurverbetering. Dat brengt de verlening van natuurvergunningen door provincies voor veel activiteiten weer op gang. Het kabinet heeft op 25 april 2025 besloten om nu juist niet met zo'n totaalpakket te komen, maar om een eerste stap te zetten en later dit jaar over het vervolg te oordelen. In deze bijdrage bepleit het IPO namens de provincies om die beide stappen alsnog voor de zomer te nemen.

Eerste stap in goede richting

Het startpakket waar het kabinet op voorstel van de Ministeriële Commissie Economie en Natuurherstel voor gekozen heeft, is een eerste stap in de goede richting. Zonering, doelsturing, toepassen van de rekenkundige ondergrens, een integrale aanpak en minder vrijblijvendheid: er komen veel mogelijkheden in terug die provincies in gesprekken met de ministeriële commissie hebben aangedragen. Wat ons betreft hoeft het niet nog eens drie tot vier maanden te duren voor het kabinet de volgende stap zet. Dat kan en moet sneller. Alle opties hiervoor liggen al op tafel. Het is nu een kwestie van kiezen.

Daarnaast is van het startpakket onduidelijk of en wanneer herstel van de natuur intreedt. Terwijl die borging juist cruciaal is: op voorhand moet vaststaan dat de maatregelen voldoende effect hebben. Provincies krijgen nu niet de verlangde mogelijkheid om snel weer natuurvergunningen te kunnen verlenen. We kunnen woning- en wegenbouwers, dijkversterkers en netbeheerders niet bedienen. Boeren die door falend rijksbeleid nog altijd niet de juiste vergunningen hebben, wacht opnieuw een onzekere zomer. Milieuorganisaties kondigen rechtszaken aan tegen provincies over handhaving- en intrekkingverzoeken.

Een keuze voor alleen het startpakket met vervolgmaatregelen in een later stadium leidt nu tot verdere stilstand, waarbij de economische schade dagelijks oploopt en de rechtszaken toenemen. Het noodzakelijke handelingsperspectief ontbreekt.

Nu meteen de volgende stap

Vandaar dat wij ervoor pleiten om – zie [onze IPO-inzet](#) – voor de zomer alsnog een compleet en doorgerekend pakket te presenteren, dat juridisch en financieel stevig geborgd is. Dat uitlegbaar, duidelijk haalbaar en uitvoerbaar is en waar alle sectoren aan bijdragen. Waarbij programmatisch is aangegeven en geborgd is welke maatregelen in welk tempo welk stikstof- en natuureffect hebben en hoe monitoring en eventuele bijsturing gebeurt. Zodat de borging is vastgelegd, voor iedereen duidelijk is dat herstel van natuur en economie spoedig hand in hand gaan en dat natuurherstel- en verbetering tijdig aan de voorgeschreven wettelijke doelen voldoen. Waardoor er voor iedereen weer het zo verlangde duidelijke perspectief is: van woningzoekende tot PAS-melder en interimmer, van ondernemer tot vergunningverlener, van organisator van evenementen tot natuurliefhebber. Waardoor provincies en ondernemers ook sterker staan in rechtszaken.

We roepen het kabinet en Tweede Kamer op voor de zomer met een concreet programma te komen met als doel om Nederland van het slot te halen en perspectief te bieden aan de sectoren die zijn geraakt door de diverse rechterlijke uitspraken. De gesprekken hierover met de ministeriële commissie zetten we vanuit onze provinciale verantwoordelijkheden graag zo snel mogelijk voort. Elke dag uitstel vergroot het leed.